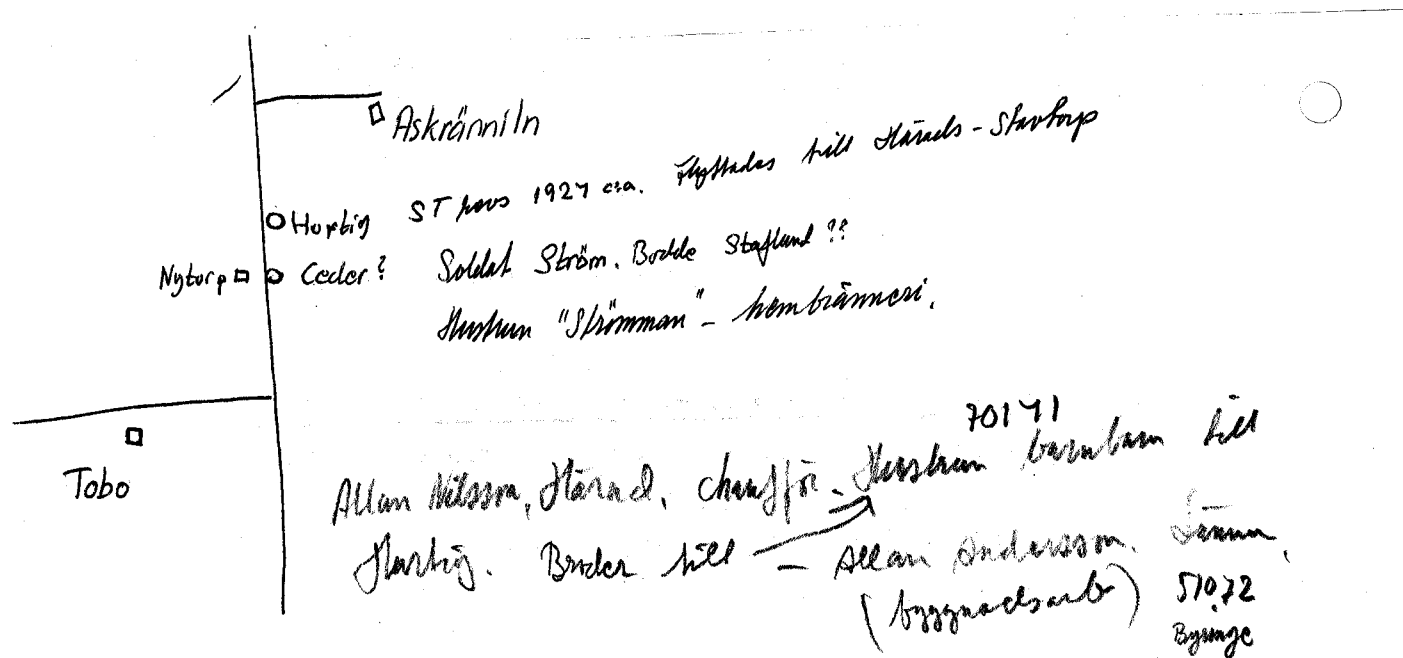

Mellan Strömtorp och landsvägen ligger en stenbacke i åkern. Denna kallas för "Ceders-backen". I denna backe har uppkastats en mängd stenar från åkern. Enligt uppgift skall där också finnas rester av en husgrund, eventuellt efter en stuga bebodd av soldat Ceder. Ceder var soldat för Svarvartorp 1833 - 1863 och det kan naturligtvis tänkas att han i denna backe fick uppföra en "pensionärsstuga" åt sig.

Man säger också, att det i skogskanten söder om Strömtorp har funnits ett hembränneri - "Strömmans hembränneri". Tittar man i soldatförteckningen över Svarvartorps soldater så finner man en soldat Ström som på grund av sjuklighet får avsked 1/7 1826, endast 42 år gammal. Kan det vara denne soldats gumma som där nere i skogskanten bidragit till familjens försörjning?

Utredning angående Soldattorpet N:o 685 å Åkers

härads allmanning.

Enligt roteringsrullan och Jordeboken rotera uti N:o 685 följande hemman till nedanstående andelar:

Svarfvaretorp N:o 1 --- $\frac{1}{2}$ mantal till 8/23 delar

Askrännilen Lilla N:1 $\frac{1}{8}$ " " 2/23 "

Askrännilen Stora N:1 $\frac{1}{4}$ " " 4/23 "

Rödkärr N:1 ----- $\frac{1}{4}$ " " 1/23 "

Tobo N:1 ----- $\frac{1}{2}$ " " 8/23 "

= $\frac{5}{8}$ mtl

Uti härvarande arkiv finnas följande kartor och handlingar som beröra detta torp.

Akt. allm. 15. År 1804 afmättes den del af Åkers härads allmanning, som till häradsbornas behof blifvit lemnad.

Uti beskrifningen till denna karta skiljes emellan:

1) "Öppen skog"

2) "Ägor på hvilka inga skattläggningskartor under mätningen blifvit uppviste, hvilka således äro att anse som inkräktingar" och

3) "Skattlagda och afrösade egor"

Bland de under rubrik 2) uppräknade egor föekommer fig. "33 Svarfvaretorps Soldattorp----- 6;28 Tnd"

Akt. allm. 16. År 1842 i Maj och Juli månader äro å Åkers härads allmanning inom Härads, Länna och Åkers socknar följande lägenheter afrösade nemligen

---

25) Stora Askrännilens soldattorp för roten N:o 685.

Det med fig. N:o 33 å 1804 års karta betecknade egoområde är detsamma som å 1842 års karta upptages under fig. 25.

Uti handlingarne till 1842 års förrättning finnes bifogadt ett "Transumt af Protokoll hållet vid skogsransakning å Åkers Härads Allmanning den 4 och 5 Augusti 1836".

Uti detta protokoll läses:

"37) Svarfvaratorps soldattorp. Genom utslag den 6 Juli 1819 har Konungens Befallningshafvande förklarad, att detta soldattorp får å allmanningen bibehållas". Detta Konungens Befallningshafvandes utslag har jag i afskrift från landtmäterikontoret anskaffat och bifogas detsamma härmed. Af detta utslag inhämtas bland annat, att torpet ifråga är upptaget af allmanningens mark, att de områden, som till detsamma skulle höra blifvit bestämda samt att Konungens Befallningshafvande uppå roteintressenternas begäran bifallit att detsamma finge i behörig ordning skattläggas.

Utslaget innehåller vidare, att skattlägningsman förordnades att genast förrätta skattläggningen. Sådan skattläggning måtte emellertid icke omedelbart hafva blifvit utförd, enär uti härvarande landtmäterikontors arkiv finnes en karta af år 1860 af J. Hjelmerus (akt. 130) öfver Soldattorpet för roten N:o 685 Kungl. Södermanlands Reg:te beläget på Åkers Härads Allmanning i Härads socken och Nyköpings län, upprättad för skattläggning sagda år.

Konungens Befallningshafvandes förordnande till skattläggningen är bifogadt beskrifningen och dateradt den 16 Juli 1859.

Uti jordeboken för år 1878 finnes en fastighet upptagen benämnd

"Soldattorpet N:o 685" af krono natur under enskild disposition

"uppodladt på Åkers Härads allmanning". Uti 1825 års jordebok finnes

för samma fastighet följande anteckning: " Enligt Kungl. Cammercollegii Bref den 13 Juni 1861 är för det på Åkers härads allmanning upptagna soldattorpet för roten N:o 685 fastställdt följande:

Jordeboksränta -----

samt Kronotionde"-----

Af hvad sålunda inhemtats, framgår, att soldattorpet N:685 som o-
stridigt är af Åkers Häraads Allmänning upptaget har blifvit skatt-
lagdt och såsom en särskild fastighet i jordeboken antecknad, men
att denna fastighet är af krono natur och upplåten till disposition
åt soldaten för roten N:o685.

"Soldattorpet N:o685 är då detsamma nu blifvit vakant att anse
såsom en kronolägenhet, som icke blifvit skatteköpt.

Enligt hvad af miguti Länsstyrelsen inhemtats, lär uti ett liknande
ärende en ansökan om rätt till skatteköp hafva af Kungl. Kammarkolleg-
ium afslagits, men detta ärende skall vara beroende af Kungl. Maj:ts
pröfning.

Sålänge Soldattorpet N:685 är en lägenhet af krono natur, måste Kro-
nes vara egare till torpet ifråga. Roteintressenterna kunna icke
hafva någon eganderätt till detsamma, så länge torpet icke blifvit
skatteköpt.

Huruvida sedan Kungl. Maj:t och kronan kommer att för sin del direkt
disponera öfver detsamma eller om Åkers Häraads Allmänning kan erhålla
dispositions rätt till torpet, är icke möjligt att här afgöra utan
är en fråga, som otvifvelaktigt måtte blifva beroende på Kungl.
Maj:ts pröfning.

Angående eganderätten till husen å soldattorpet torde i detta fall
äfven viss säkerhet råda, men är jag af den uppfattningen, att de
böra, såsom vanligen är fallet, tillhöra roteintressenterna efter
eras här ofvan angifna roteringstal.

Afslutning i Landtmätarkontoret den Juni 1915
